1860. N°. 152.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 19 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 18 December.

Bij kon. besluit van den 15^den^ dezer is tot 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij alhier benoemd mr. W. A. L. Domis, thans schutter.

— In eene buitengewone vergadering van de maatschappij der Nederl. letterkunde, den 13^den^ dezer gehouden, is met eenparige stemmen besloten, dat het bestuur aan Z. Exc. den minister van binnenl. zaken audientie vrage voor eene commissie uit zijn midden, om, naar aanleiding van het besluit der tweede kamer der staten-generaal, tot weigering van de verhoogde subsidie op de begrooting uitgetrokken ten behoeve van het Nederlandsche woordenboek, namens de maatschappij der Ned. letterkunde de belangen van dat woordenboek eerbiedig aan Z. Exc. aan te bevelen. (*K. en L.B.*)

— Donderdag aanst. zal in de vergadering van het Leydsche departement der maatschappij tot Nut van 't Algemeen dr. H. R. de Breuk, van IJsselstein, als improvisator optreden. Zoo wel te Amsterdam, Utrecht en elders, waar hij proeven van zijn zeldzaam kunsttalent gaf, mogt hij hoogen lof inoogsten en de algemeene bewondering opwekken.

— De *Stoompost* deelt mede, dat door de regering is goedgekeurd de rigting van den spoorweg van Leyden naar Woerden; — en door den koning vergunning is gegeven, om dien spoorweg te doen loopen door het rayon van de Wierikkerschans.

— De raad van administratie der Holl. ijzeren spoorweg-maatschappij heeft zich, ten gevolge van een gedaan verzoek, bereid verklaard de goederen voor de tentoonstelling te Haarlem bestemd, onder zekere bepalingen van orde, vrachtvrij te vervoeren.

— In de prov. Zuidholland zullen na 1 Januarij e. k. slechts 5 of 6 gemeenten overblijven, in welke de regeling van het lager onderwijs overeenkomstig de wet nog niet geheel in orde is.

— In de vergadering van de rijkscommissie voor statistiek, op den 11^den^ dezer gehouden, is gelezen een schrijven van den heer mr. Ackersdyck, houdende berigt, dat hij zich genoopt heeft gevoeld, zijn ontslag aan te vragen als voorzitter der rijks-commissie. In korte trekken schetste de tijdelijke voorzitter, de heer mr. S. Vissering, wat de vaderlandsche statistiek en vooral deze vergadering aan den waardigen geleerde is verschuldigd. Hij stelde voor te overwegen, in hoe ver met eenig goed gevolg zoude zijn te beproeven, den hoogleeraar van zijn besluit terug te brengen. Nadat hierover door vele leden het woord was gevoerd, is besloten den stap van den heer Ackersdyck te eerbiedigen en mede te deelen, dat zijn berigt met leedwezen door de vergadering is ontvangen; doch daarbij het vertrouwen te uiten, dat alle betrekking tusschen de rijks-commissie en haren eersten voorzitter, door diens aftreden, niet geheel zal worden verbroken.

— Men verneemt dat in de eindvergadering der vereenigde commissiën te Rotterdam, Amsterdam en 's Gravenhage, tot de oprigting van een nationaal gedenkteeken voor Tollens, besloten is, van het batig slot, hetwelk de rekening der ontvangsten en uitgaven dier commissiën oplevert, een gedeelte af te zonderen ten behoeve van het Tollensfonds, te Amsterdam, opgerigt met het doel om bijstand te verleenen aan behoeftige letterkundigen of hunne betrekkingen, en een ander gedeelte als bijdrage te doen strekken voor de oprigting van een standbeeld voor Vondel.

— Uit Delft meldt men het volgende: De gemeenteraad heeft in zijne jongste vergadering aangenomen de verordening op het vaatwerk, waarin de boter alhier, tot openbaren verkoop, ter markt wordt gebragt. Na de zoo lang gewenschte afschaffing van het hoogstgebrekkige provinciale reglement op het botervaatwerk, gelooven wij dat deze zaak nu op de beste wijs in het belang van den Delftschen boterhandel is geregeld. Als grondslag is daarbij aangenomen: eene ligtere fustagie dan vroeger, echter altijd nog zwaarder dan het Friesche fust; vervaardiging van best uitgekookt Amerikaansch eikenhout, waardoor het uiteiken in de slooten onnoodig is geworden, en een verschil van slechts 1 Ned. ℔ tusschen de wigt van het nieuwe en het gebruikte fust voor de ¼ vaten, welk verschil vroeger 3 Ned. ℔ bedroeg, en noodwendig aanleiding moest geven tot kwade praktijken. Het spreekt van zelf dat de tarra, die vroeger voor ¼ vat 10 Ned. ℔ bedroeg, nu moet worden herleid tot 8 Ned. ℔. Daar volgens deze verordening alhier de boter in geene andere vaten mag worden ter markt gebragt, dan in de zoodanige die, volgens de daarin gegeven voorschriften, zijn vervaardigd, gekeurd en ten bewijze daarvan met het stads-wapen geijkt, zoo strekt deze plaatselijke keur tevens tot waarborg voor de herkomst der boter, en wordt althans Delftsche boter in Leydsche vaten eene ongerijmdheid.

— Te Hellevoetsluis had Vrijdag avond een hoogst treurig ongeval plaats. Terwijl een persoon bezig was een geweer te laden tot het lossen van eenige vreugdeschoten bij gelegenheid van een huwelijksfeest, ging, bij het opzetten van het slaghoedje, de haan over, met het ongelukkige gevolg dat het schot afging en zijn op eenigen afstand zittend 8-jarig zoontje in den onderbuik trof. Het kind overleed eenige uren daarna.

— In de laatste vergadering der commissie van examen, voor de acten van het lager onderwijs in Noord-Holland, heeft zich iemand aangemeld van bijna 70 jaren oud, die toelating verzocht en verkreeg tot het onderwijzen der Fransche taal.

— Te Arnhem is Vrijdag ll. eene ongehuwde vrouw in hechtenis genomen, die onlangs bevallen is, maar van wier kind men niet te zien of te hooren kreeg, zoodat men vermoeden opvatte dat het om het leven zou gebragt zijn. Zij schijnt het kind in stukken gesneden en vervolgens in de Stadsbeek te hebben geworpen.

— Nabij Drimmelen zijn dezer dagen nog de lijken gevonden van drie personen, die op 28 Mei met de Capelsche boot zijn verongelukt.

— In den nacht van den 11 op den 12 dezer is te Vlissingen een der matrozen van het fregat *de Admiraal van Wassenaer*, terwijl hij aan den wal was, door een ander matroos, mede op dat schip behoorende, zoodanig met een mes verwond geworden, dat de ongelukkige korten tijd daarna aan de gevolgen is overleden. De dader is in hechtenis genomen. Men gelooft dat wraakzucht de oorzaak dezer misdaad is. Vrijdag morgen ll. zijn aldaar ook de lijken gevonden van een marinier en een matroos, die tot de bemanning van genoemd fregat behoorden en op eene noodlottige wijze in het water waren geraakt.

'sGRAVENHAGE, 18 December.

Z. M. heeft den kapitein-luitenant-ter-zee A. R. Blommendal, hydrograaph der Nederl. zeegaten, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, en met ingang van 1 Jan. aanst. tot chef der hydrographie van de Nederl. zeegaten.

— Door Z. M. zijn benoemd tot regter in de arrond.-regtb. te Roermond mr. C. E. P. J. Strens, thans regter-plaatsvervanger in en procureur bij die regtbank; tot regter in de arrond.-regtb. te Utrecht mr. E. A. Sandelink, thans regter in de arrond.-regtb. te Appingedam; en tot regter in de arrond.-regtb. te Leeuwarden mr. E. Jongsma, thans regter in de arrond.-regtb. te Sneek; en tot griffier bij het kantongeregt te Doetinchem mr. J. G. Patijn, advocaat te 's Gravenhage.

— Tot notaris te Heeg (arrond. Sneek) is benoemd de heer P. J. Tadema, cand.-notaris te Bolsward.

— Aan de hh. P. Bijleveld en P. Schmidt, adjunct-commiezen bij het dep. van marine, is met ult. December eervol ontslag uit die betrekkingen verleend.

— Men verneemt dat door den minister van binnenl. zaken, op voordragt der commissie voor de staatsspoorwegen, benoemd zijn: 1°. tot hoofdopzigter: P. van Hoogstraten, thans directeur der maatschappij van houtbereiding te Amsterdam; tot schrijvers: 2°. L. F. C. Otto; 3°. A. F. Camp, M. J. Meeter, J. L. Poggenou, J. C. J. Wijffelman, P. J. W. de Vos, W. Gastelaars, J. Micheels, H. W. Swijter; en 4°. C. W. van Hoorn en J. H. Danner.

— Gisteren is de gewone ministerraad gehouden, die door al de ministers (en dus ook door dien van koloniën) werd bijgewoond. Die zitting was niet van langen duur. Het schijnt dat er nog geen besluit gevallen is omtrent hetgeen het ministerie, in den gegeven stand van zaken, (na het voorgevallene in de tweede kamer) het hoofd van den staat zal meenen te moeten aanraden. Er zal, naar men hier verzekert, ook geen besluit worden genomen, dan nadat de eerste kamer de staatsbegrooting en de andere ontwerpen voor 1861 zal hebben afgewerkt. Intusschen is in de residentie algemeen het gerucht in omloop, dat het zeer ligt tot eene ontbinding der tweede kamer zou kunnen komen.

— H. K. H. de groothertogin van Saxen-Weimar-Eisenach heeft aan de kon. bibliotheek alhier ten geschenke gegeven een exemplaar van de uitgave der twee oudste kaarten van Amerika, berustende in de hertogelijke bibliotheek te Weimar, met eene verklaring van den beroemden reiziger J. G. Kohl.

— De minister van finantiën zal Donderdag aanst. geen gehoor verleenen.

— Heden middag hebben de leden van de eerste kamer in het hôtel de Oude Doelen aan den voorzitter dier kamer een diner aangeboden.

— Gisteren middag is alhier in 60-jarigen ouderdom overleden de heer mr. Nicolaas la Grappe Dominicus, advocaat-generaal bij het prov. geregtshof in Zuidholland. Vroeger advocaat alhier werd hij reeds bij het voormalige hooggeregtshof te 's Gravenhage tot advocaat-generaal benoemd. Bij de invoering der nieuwe regterlijke organisatie, in 1838, werd hij tot advocaat-generaal bij het hof aangesteld, welke betrekking hij tot weinige dagen geleden met den meesten ijver vervulde.

— Bij de laatstelijk gehouden examens van onder-officieren voor den officiersrang hebben 34 aan de vereischten voldaan, waarvan 30 hier te lande en 4 in Indië zullen worden aangesteld.

— Men verneemt dat er in het begin van het volgende jaar een nieuw model van schakot bij het leger zal ingevoerd worden, waartoe reeds lang het voornemen moet bestaan hebben.

— Door den hoogen raad is in de vorige week eene beslissing genomen in de bekende zaak, waarover sedert geruimen tijd tusschen het hoogheemraadschap van Delfland en de erven van wijlen den heer A. Fock is geprocedeerd. Overeenkomstig de conclusie van den advocaat-generaal Gregory heeft de raad de voorziening in cassatie verworpen, zoodat thans voor goed is uitgemaakt, dat het hoogheemraadschap niet aansprakelijk is voor de geldleening van *f* 76,000, in 1825 aangegaan voor den grooten straatweg van Delft naar Rotterdam. Deze beslissing is daarom van te meer gewigt, dewijl het beginsel alzoo is bevestigd, dat, zonder medewerking van de hoofdingelanden, het hoogheemraadschap niet finantiëel verbonden kan zijn.

— De nieuwe commissie, dezer dagen bij kon. besluit benoemd, tot het ontwerpen van een nieuw strafwetboek voor Indië, bestaat (blijkens de mededeeling, door den minister van koloniën in de zitting der tweede kamer van 13 Dec. jl. gedaan), uit: de hh. mr. Junius van Hemert, den advocaat-generaal mr. François, den hoogleeraar aan de Delftsche academie voor het Mahomedaansche regt, mr. Keyzer, en den advocaat mr. de Pinto, als secretaris.

— De commissie van beheer over de tentoonstelling van kunstwerken van levende meesters, die in het volgende jaar alhier zal gehouden worden, heeft het daartoe betrekkelijk programma openbaar gemaakt. Daaruit blijkt dat die tentoonstelling zal gehouden worden van 13 Mei tot 15 Julij. De tijd van inzending is van 15 tot 30 April.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Bij de behandeling van de wet op de *Middelen* in de zitting van Zaturdag is vooral ter sprake gebragt de herziening van het belastingstelsel in verband tot den finantiëlen nood der gemeenten. De minister, op het voetspoor van den heer van Bosse, heeft te kennen gegeven dat die herziening voorbarig moet worden geacht, zoolang niet eene algemeene begrooting voor de spoorwegen den last aantoonde, daardoor op den staat gelegd. Hij gaf echter de verzekering dat het onderwerp de aandacht der regering niet ontging, hoewel hij geene bepaalde belofte omtrent dit punt wenschte te doen. In den verderen loop der beraadslagingen heeft men ook aangedrongen op de herziening der wet omtrent de belasting op het personeel. De minister zeide dat hij de behoefte daaraan gevoelde, en dat men zich aan zijn dep. met het onderzoek der wet bezig hield. Met betrekking tot de patentwet werd aangemerkt dat de nijverheid meer billijkheid verdiende dan volgens die wet haar wordt toegekend. De minister was van oordeel dat die wet in sommige punten herziening behoefde. Er was eene commissie van onderzoek werkzaam geweest, waarvan het gevolg echter geene algemeene herziening was.

Avondzitting van Zaturdag 15 December.

De heer Wijbenga deed, namens de commissie, belast met het aanbieden der lijst van candidaten voor het lidmaatschap van den hoogen raad aan den koning, verslag harer verrigtingen. Z. M. heeft heden avond ten 5½ ure de commissie ontvangen, en van haar de opgemaakte lijst aangenomen.

De commissie van rapporteurs door de afdeelingen benoemd om het eindverslag uit te brengen over het wets-ontwerp tot *voorloopige* vaststelling van hoofdstuk XI (*Koloniën*) gedurende de zes eerste maanden van 1861, kweet zich van hare taak en uit dat verslag bleek dat dit ontwerp in sommige afdeelingen tot de bedenking heeft aanleiding gegeven, of het niet verkieslijk ware de credieten voor een korter termijn dan voor 6 maanden toe te kennen, daar het toch wenschelijk is, dat de voorziening in het beheer en het beleid van het dep. van koloniën, waarvan zoo veel afhangt, spoediger plaats vinde. Daartegen werd echter aangemerkt, dat de kamer op het punt staat om voor twee maanden uiteen te gaan, en dat, als het crediet slechts voor 3 maanden werd verleend, een nieuwe minister zich dadelijk met de verdediging zijner begrooting zou moeten belasten, zonder dat men genoegzame kennis van zijne koloniale politiek hebben zou. De voorzitter stelde voor, uithoofde van het spoed vereischende der zaak, het ontwerp dadelijk in behandeling te nemen, waartoe werd besloten. Niemand vroeg verder het woord over dit wets-ontwerp, dat ten slotte met algemeene (54) stemmen werd aangenomen.

De vergadering is daarop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 17 December.

De koning heeft gisteren zijnen 70sten verjaardag gevierd, bij welke gelegenheid er in de hoofdkerk een plegtig Te Deum is gezongen. Des avonds waren vele gebouwen verlicht.

— Onderscheidene schilders, beeldhouwers en graveurs zijn, wegens de door hen op de jongste tentooonstelling geleverde werken, tot ridders der Leopolds-orde benoemd; o. a. de heer David Bles, kunstschilder te 's Gravenhage. Aan den heer I. Israëls, te Amsterdam, is de van rijkswege ingestelde gouden medaille verleend.

— Zaturdag ll. is in de zitting van de kamer van vertegenwoordigers een der leden, de heer de Meulenaere, door eene hevige beroerte getroffen. Zijn toestand is zorgelijk.

— Te Antwerpen heeft Vrijdag ll. een persoon de weddenschap aangegaan dat hij eene halve kan jenever in eene teug zou uitdrinken. Hij won de partij, maar kreeg terstond hevige zenuwtoevallen, die geneeskundige hulp noodzakelijk maakten. Hij is nog niet buiten gevaar.

ENGELAND.

LONDEN, 16 December.

Terwijl de dagbladen zich nog druk bezig hielden met te spreken over den weg, dien de regering ten opzigte van China behoorde in te slaan, is bij de Engelsche en Fransche regeringen, door tusschenkomst van die van Rusland, de tijding ontvangen dat lord Elgin en baron Gros er in geslaagd zijn om op den 26sten October den vrede te sluiten, 13 dagen nadat onze troepen Peking bezet hadden. De ratificatiën van het vredes-verdrag waren nog op dien dag uitgewisseld en de keizer maakte toebereidselen om in de hoofdstad weder te keeren. De depêche, waarin deze bijzonderheden gemeld worden, is van 9 November en heeft geheel Siberië doorloopen. Er wordt niets in gezegd van de waarborgen, die de Chinesche regering voor de rigtige uitvoering van het verdrag heeft gegeven.

Een brief uit ons legerkamp meldt dat de hh. Parkes en Loch, gedurende hun verblijf in het leger van San-Ko-Lin-Sin, op eene wreede wijze zijn behandeld geworden. Zij werden gedwongen voor iederen mandarijn te knielen, terwijl men hun aangezigt in het stof wreef. Nadat men hun de handen op den rug had gebonden, werden zij eerst op paarden en daarna in eenen wagen naar Peking gebragt en aldaar opgesloten. De heer Parkes werd geslagen, omdat hij niet terstond eene vraag beantwoordde, en de heer Loch, omdat hij de Chinesche taal niet sprak. In de laatste week hunner gevangenis werden zij met meer zachtheid behandeld. Kapitein Anderson en de heer de Norman zijn ten gevolge van de harde behandeling der Tartaren bezweken; de eerste 8 dagen en de tweede 11 dagen na hunne gevangenneming. De wonden, door hunne handboeijen veroorzaakt, ongenoegzaam voedsel enz. heeft aanleiding tot hunnen dood gegeven. Een onderofficier, die met een touw aan hen vastgebonden was, heeft deze bijzonderheden medegedeeld. Zij die teruggekomen zijn, lijden nog veel en zullen niet spoedig herstellen.

Onze troepen hebben hunne tenten op den muur van Peking opgeslagen. Die muur is 60 voeten breed.

— Naar men zegt heeft de onlangs overleden hertog van Norfolk een legaat van 10,000 £ aan den paus vermaakt.

— In eene meeting van het algemeene comité tot ondersteuning der Christenen in Syrië is o. a. eene mededeeling van lord John Russell voorgelezen, houdende, dat de regering voor eene som van 5,000 £ ten behoeve van het fonds inschrijft. Uit het rapport van het uitvoerend comité bleek, dat voor 23,000 £ was ingeschreven, waarvan reeds 15,000 £ naar Beyruth was overgemaakt, terwijl 2,500 £ in 3 pCt. fondsen als reserve waren belegd. Sir C. Eardley verklaarde, dat het aantal personen in Syrië, dat onderstand genoot, nagenoeg 30,000 per dag was.

— Aan de groote tentoonstelling van vee, die jaarlijks tegen kersmis te Birmingham wordt gehouden, is dit jaar ook eene tentoonstelling van honden verbonden. Onder het tentoongestelde hondenras is een tweejarig dashondje, dat 3 ponden weegt en 50 guinjes moet opbrengen, en een mopshond, waarvoor, naar men zegt, 1000 guinjes wordt gevraagd.

— Omtrent de reis van de stoombooten *Fox* en *Bulldog*, welke onder bevel van de kapiteins Allan Younge en Leopold M'Clintock vertrokken waren om peilingen te doen ten behoeve van den ontworpen onderzeeschen telegraaf naar Amerika, is een uitvoerig verslag verschenen. Dit verslag is gunstig voor het leggen van een telegraafdraad over de Faraö-eilanden, IJsland en Groenland naar Amerika. In die rigting zou de grootste diepte der zee nog 400 vadem minder zijn dan in de rigting waarin vroeger de kabel werd gelegd.

— Uit Melbourne ontvangt men berigt omtrent de expeditie van den heer Stuart, welke eenigen tijd geleden eenen togt in het noorden van N.-Holland ondernomen heeft met het doel om de binnenwaarts gelegen gedeelten van dat groote eiland te onderzoeken. De heer Stuart was tot den 19den breedte- en den 134sten lengtegraad doorgedrongen, en had eene rijke en vruchtbare landstreek gevonden, maar was door de inlanders belet verder te trekken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 December.

Het vlugschrift *Keizer Frans Jozef en Europa* is verschenen. Daarin wordt aangetoond dat Oostenrijk Venetië noodzakelijk moet verkoopen en dat die verkoop voor dien staat niet vernederend is. De schrijvers zijn de hh. Emile Pereire en Duveyrier. De *Constitutionnel* noemt dit geschrift een mathematisch betoog, waarin het actief en passief van een groot rijk wordt opgemaakt volgens de eenvoudige berekening van een eerlijk handelshuis, maar acht het hoofddenkbeeld meer vernuftig dan practisch.

— De benoeming van vier bisschoppen, onlangs gemeld, heeft zonder de medewerking van den H. Stoel plaats gehad. De benoemden bevinden zich dus in denzelfden toestand als de abt Maret.

— Volgens brieven van het eskader in China, te Toulon ontvangen, was men bezig met het graven van een bassin aan de Peiho, waarin de oorlogschepen, door verschansingen gedekt, zouden kunnen overwinteren. Men zeide dat de Tartaarsche ruiterij terugkeerde, met het voornemen de gemeenschap der troepen met de schepen af te snijden. De noodige maatregelen waren echter genomen om dit plan te verijdelen.

— Men houdt niet op wonderen te vertellen van den buit, dien onze troepen in het zomerpaleis van den Chineschen keizer hebben bemagtigd. De keiz. troon is, naar men verzekert, door een Engelschman gekocht. Men heeft ook vele kostbare voorwerpen gevonden, afkomstig van geschenken vroeger door Europesche vorsten den keizer vereerd, o. a. vele wapenen van weelde, uit den tijd van Lodewijk XIV.

— Sedert eenige dagen is hier eene inschrijving geopend voor eene bedevaart naar het Heilige Land, die tegen het aanstaande Paaschfeest zal worden ondernomen. De kosten dezer reis bedragen: 1ste klasse 1,300 en 2de klasse 1,100 fr.

— De abt Sabatier, te Lassur, werd onlangs door de regtbank te Foix

tot eene geldboete van 100 fr. veroordeeld, wegens het ontheiligen van het kerkhof zijner gemeente, door er aardappelen op te telen. De veroordeelde en het openb. ministerie kwamen in hooger beroep. Het hof te Toulouse heeft thans de boete verdubbeld.

— In Syrië is er oneenigheid ontstaan tusschen de Europesche commissie en de Turksche overheid. Fuad-pacha, die de ontwapening der Muzelmannen heeft gelast, wil dien maatregel ook toepassen op Abd-el-Kader en zijne volgelingen. De Emir was van meening dat zijn gedrag heeft getoond dat die wapenen in goede handen waren, en de Europesche commissie heeft hem in dit opzigt in het gelijk gesteld.

ITALIE.

De schorsing der vijandelijkheden te Gaëta en het openen van onderhandelingen heeft plaats gehad op verzoek van Frankrijk. Er zou, naar men verzekert, nog maar één punt zijn, waarover de beide partijen het niet eens kunnen worden, namelijk de eisch van koning Frans om in bij een te roepen congres zijne regten te doen bepleiten. Koning Victor Emmanuel had dien eisch afgeslagen, en koning Frans zou dientengevolge besloten hebben in zijnen tegenstand te volharden.

— Te Napels heeft een aanslag plaats gehad op het leven van den generaal Dunn (een Engelschman). Hij werd openlijk op straat aangevallen, en door een pistoolschot in de linkerdij getroffen, zoodat de kogel tot den onderbuik doordrong. Men gelooft dat deze aanslag het gevolg is van eene persoonlijke wraak. De generaal heeft zich door zijne uiterst strenge tucht vele vijanden op den hals gehaald.

— De vrijwilligers van Garibaldi beginnen Napels te verlaten. Tot nog toe zijn omstreeks 8000 van hen ingescheept. Zij ontvangen bij hun vertrek zes maanden soldij als gratificatie. Dit kost den staat omstreeks 16 millioen fr., de soldij der officieren medegerekend.

— In een schrijven uit Rome wordt de volgende zinsnede gelezen: Op den ondoorgrondelijken goochelaar der Tuileriën zijn aller oogen gevestigd ter oplossing van de Italiaansche quaestie. Hij heeft 20,000 man in en nabij Rome, hij bezit versterkingen nabij Civita-Vecchia waar 30,000 man kan gelegerd worden en hij vertraagt de bemagtiging van Gaëta door het beschutten dier plaats met zijne schepen.

— Mazzini, die zich thans weder te Londen bevindt, heeft het plan opgevat, eene vereeniging tot bevordering van de Italiaansche eenheid in het leven te roepen. Zijn doel is, ingevolge de statuten der vereeniging, tot die eenheid te geraken door bij te dragen tot de volkomene verwezenlijking van Garibaldi's programma en tot de vestiging van eenen geheel Italië omvattenden staat met Rome tot hoofdstad; de wenschen der Italianen betrekkelijk de regeling der in- en uitwendige aangelegenheden van hun land met alle wettige middelen bekend te maken en te doen gelden; en eindelijk de maatschappelijke en politieke ontwikkeling der van handenarbeid levende volksklasse te bevorderen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 16 December.

Over Triëst is berigt ontvangen van de aankomst van het Pruissisch gezantschap te Jeddo. Het sluiten van een handelsverdrag met Japan zou echter, naar men meende, moeijelijkheden ontmoeten. Men vreest dat de schooner *Frauenlob*, die bij eenen hevigen storm van het eskader was afgeraakt, met man en muis is vergaan.

— De Duitsche nationale vergadering heeft besloten haren zetel te Frankfort te vestigen.

— Uit Petersburg meldt men dat de keizer eene som van 10,000 zilv. roebels heeft geschonken voor den bouw eener katholieke kerk te Warschau, en tevens zijne toestemming heeft gegeven tot stichting eener maatschappij, welke zich ten doel stelt de beoefening van kunsten en wetenschappen aan te moedigen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 15 December.

Men begint hier reeds te vreezen dat het optreden van den heer von Schmerling geene belangrijke verandering in het regeringsbeleid zal aanbrengen, en vooral niet in de betrekking tusschen de kerk en den staat, zoo als die door het concordaat is vastgesteld.

— Volgens een schrijven van hier aan de *Köln. Zeit.* slaat de handelstand de gebeurtenissen in Hongarye met bezorgdheid gade. Zoo meldt men dat de kooplieden zoo spoedig doenlijk hunne handelsbetrekkingen met Hongarye trachten af te breken, althans het tot dusver gegeven crediet inkrimpen; dat de Weener bank geld voor Hongarye weigert, zelfs dan, wanneer daarvoor hypotheek op in Hongarye gelegen onroerende goederen aangeboden wordt; dat de credietinrigting aan al hare agenten uitdrukkelijk gelast heeft geen crediet aan Hongaren te verleenen dan tegen onderpand van koopwaren, en dat de discontobank stelselmatig weigert wissels, die in Hongarye betaalbaar zijn, te disconteren.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 29 October.

Tot raadsheer in het hoog geregtshof van Ned. Indië is benoemd mr. F. M. C. Pels Rijcken.

— Tot het gymnasium Willem III zijn tot heden 68 leerlingen toegelaten, terwijl er nog 29 aanvragen tot plaatsing zijn ontvangen. De hh. dr. Meuleman, dr. de Rooy, Clavier en Gezelschap, die als conrector, praeceptor en docenten bij het gymnasium werkzaam zullen zijn, zijn alhier aangekomen.

— De door de regering opgerigte school voor Javanen alhier is met 62 kinderen geopend.

— Naar men verneemt heeft de resident van Rembang van de regering den last ontvangen om de vrije tabakscultuur niet tegen te gaan.

— Van Banjermassing meldt men het volgende: Wederom zijn vele hardnekkige gevechten geleverd, waarin echter onze troepen, hoewel niet zonder verlies, de overwinning mogten behalen. De toestand van zaken had in de laatste zes weken een zoo gunstigen keer genomen, als men maar eenigzins had durven hopen, welke uitkomst voornamelijk is toe te schrijven aan de volharding en de spoedige en krachtige maatregelen, die door de meeste officieren genomen werden en aan het flinke gedrag der oude troepen.

Er hebben te Banjermassing, zegt het *Bat. Hbl.*, weder schoone wapenfeiten plaats gehad en ten slotte is de zegepraal aan de onzen gebleven, maar die wapenfeiten en zegepralen hebben veel kostbaar bloed gevorderd, en het einde van den oorlog is er niet nader door gekomen.

— Op Ceram is een opstand uitgebarsten, waarvan het gewigt nog niet beoordeeld worden kan. De Alfoeren hebben, naar gezegd wordt, de Christen-strandbewoners (Amboinezen) aangevallen, eenige particuliere ondernemingen afgeloopen, een Amboineschen onderwijzer met zijn gezin en drie andere personen vermoord. Zoodra dit berigt ter hoofdplaats Amboina aankwam, vertrok de overste de Brabant met 200 man naar het tooneel van den opstand. Hij joeg de oproerige Alfoeren op de vlugt naar het gebergte, en deed de in verzet zijnde negory Waisamoe vernielen. Welligt zal versterking noodig zijn om dezen opstand te onderdrukken. Naar men zegt, is het hoofd van den vermoorden schoolmeester onder verschillende stammen verdeeld geworden.

— Van de Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo is te Soerabaya het berigt ontvangen, dat de majoor Schuak, met 200 man, eene benting te Boekit Meliang na een hevig kanonvuur, doch zonder bres te schieten, stormenderhand genomen heeft.

Per Telegraaf.

WEENEN, 17 December. Naar men verneemt heeft de Hongaarsche hofkanselarij besloten, afwijzend te beschikken op het adres van het comitaat van Pesth, omdat men zich niet binnen de grenzen der wettelijke bevoegdheid heeft gehouden.

De *Wanderer* deelt een berigt uit Zara mede, waarin gemeld wordt dat aldaar eene groote beweging heerscht tegen de inlijving van Dalmatië bij Croatië, waarover de landdag van Dalmatië niet is gehoord.

PARIJS, 18 December. De *Moniteur* bevat een decreet, waarbij het personeel der keizerlijke geregtshoven te Rennes en te Poitiers verminderd en tevens het getal regters bij de regtbanken in sommige steden vermeerderd, in andere steden verminderd wordt. — Bij een ander decreet, door hetzelfde blad medegedeeld, wordt het verbod van den uitvoer van boomschors, als grondstof voor run, uit Algerië opgeheven.

WEENEN, 18 December. De *Ost-Deutsche Post* bevat een telegram uit Gran van gisteren. De conferentie wordt morgen geopend. Alle bezwaren zijn uit den weg geruimd. Van het verlangen naar een zelfstandig Hongaarsch ministerie is geen spraak. Het is hier buitengewoon druk.

MARSEILLE, 18 December. De berigten uit Napels zijn nog niet ontvangen. — Uit Rome meldt men, van den 15en, dat Ponte Corvo sedert den 14en door de Piemontezen is bezet. Den 17en zou er een consistorie worden gehouden, waarin, naar men verwacht, de Paus eene allocutie zal doen. Te Cagli en te Gubbio hebben eenige reactionaire bewegingen plaats gehad. — Het bombardement van Gaëta zal op nieuw aanvangen, uit hoofde de gestelde voorwaarden door koning Frans II niet zijn aangenomen.

Koning Frans heeft op nieuw een manifest uitgevaardigd, waarin hij zijn volk uitnoodigt nog eene laatste poging te doen om de nationaliteit te redden. Hij waarborgt de handhaving van de parlementaire vrijheid, de scheiding van de beide Siciliën en belooft eene amnestie. Zoo hij mogt bezwijken, zal hij toch de hoop op eene terugkomst niet laten varen.

KANTONGEREGT NOORDWIJK.

Teregtzitting van Vrijdag den 28 November 1860.

9 personen wegens diefstal van helm, hout, teveldstaande bloembollen of uijen of poging daartoe, waarvan een tot 20 dagen, een tot 14, twee tot 6 dagen en vier tot een dag gevangenzetting.

3 personen wegens het baggeren in de Mare en in de Zijl tot geldboete van 2 × ƒ50 of ƒ25 of gevangenzetting van 6, 3 of 2 dagen.

2 personen wegens het maken van nachtelijke bewegingen verstorende de rust der inwoners tot een dag gevangenisstraf.

1 persoon wegens het laten loopen van vee op eens anders grond in den oogst staanden grond tot ƒ1 boete verb. bij verstek.

1 persoon wegens het vastzetten van een paard in de duinen van Rijnland in de duinen tot een geldboete van ƒ5 of een dag gevangenzetting.

1 persoon wegens het wegvoeren van den grond aldaar als voren.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Den 15den December de heer W. Doorenbos, van de Smilde, in de geneeskunde, na verdediging van een akademisch proefschrift, bevattende: *Iets over pseudo-plasmata in de hersenen.*

Denzelfden dag de heer T. Folmer Reddingius, med. doct. te Ten Boer, in de verloskunde.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van LEYDEN doen te weten, dat het Kohier der plaatselijke belasting op de honden voor deze Gemeente, over het dienstjaar 1860, door Gedeputeerde Staten der provincie Zuidholland, bij besluit van den 11den dezer maand N°. 40, is goedgekeurd en op heden aan den Gemeente-Ontvanger ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
LEYDEN, 17 December 1860. v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Burgerlijke Stand.

ONDERTROUWD: J. F. Frank, Jm. 27 j. en E. A. Schreuder, Jm. 24 j. — F. Holsneyders, Jm. 29 j. en M. E. H. van Oerle, Jd. 27 j. — N. Anes, Wedr. 60 j. en C. Mulhovius, Jd. 54 j. — C. Carton, Wedr. 33 j. en J. Piket, Jd. 25 j. — C. Boorsma, Jm. 35 j. en P. G. Meijer, Jd. 24 j.

243ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

1ste Trekking. No. 16274 een prijs van *f* 1,000.
2de » Nos. 1020, 10513 en 16071 ieder een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene **Dochter** J. VAN 'T HOOFT, Echtgenoot van

LEYDEN, 16 December 1860. G. WILHELMY DAMSTÉ.

Den 20sten October ll. overleed te *Salatiga*, eiland Java, onze beminde Broeder en Behuwdbroeder Jonkheer JACQUES JOSEPH EMANUEL JULES VAN BOMMEL, in den ouderdom van ruim 45 jaren.

P. E. H. VAN BOMMEL,

LEYDEN, 17 December 1860. Uit aller naam.

Bijzondere en algemeene kennisgeving.

Na eene echtverbindtenis van ruim twee en veertig jaren, overleed heden mijne geliefde Echtgenoot JANNETJE DORSMAN, in den ouderdom van vier en zestig jaren en drie maanden.

LEYDEN, 16 December 1860. P. BLAAUW.

Heden overleed in den ouderdom van ruim 78 jaren, onze geliefde Moeder MARIA HERDINGH, eerder Weduwe den Heer A. STOKHUYZEN, laatst Weduwe den Heer G. VAN PELT.

Namens de gezamenlijke Kinderen en Behuwdkinderen,

LEIDEN, 17 December 1860. F. STOKHUYZEN.

Eenige algemeene kennisgeving.

Op uitdrukkelijk verlangen van de Overledene zullen geene teekenen van uiterlijken rouw gedragen worden.

Voor de vele bewijzen van hartelijke deelneming bij het overlijden van ons geliefd Kind, betuigen wij onzen dank.

J. W. SCHUURMAN,

LEYDEN, 17 December 1860. M. C. SCHUURMAN, KLINK SCHUURMAN.

Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij de ziekte en het overlijden van mijne geliefde Dochter JOSEPHINE ANTOINETTE, betuig ik bij deze mijnen opregten dank.

LEYDEN, 18 December 1860. Wede. B. SCHMIER, M. E. DE VRIES.

De eerste Kunstbeschouwing der Schilder- en Teekenakademie zal plaats hebben den 21sten December 1860, des avonds ten *half acht* ure.

Namens Directeuren,

J. L. CORNET, *Secretaris.*

De Commissie voor de Volkszangscholen van het Departement Leyden der Maatschappij tot *Nut van 't Algemeen* maakt bekend, dat zij door de Departements-Vergadering gemagtigd is tot de oprigting van eene **Burgerzangschool**, ten einde aan leden en niet-leden dier Maatschappij de gelegenheid te verschaffen, om hunne Kinderen en Pupillen, op minkostbare wijze, grondig onderrigt in den zang te doen ontvangen. Tot Onderwijzer aan die school is benoemd onze bekwame Stadgenoot de Heer A. J. WETRENS; de lessen zullen geregeld des Woensdags en Zaturdags van 2—3 uur gegeven worden in het gebouw van het Departement; voor het onderwijs wordt per jaar betaald:

Voor 1 kind . . . . *f* 8.—
» 2 kinderen uit hetzelfde gezin . . . . - 12.—
» 3 » » » » . . . . - 15.—
» 4 of meer kinderen uit hetzelfde gezin . . . - 16.—

De leden van het Departement betalen, per jaar:

Voor één hunner kinderen . . . . - 5.—
» 2 » » . . . . - 8.—
» 3 » » . . . . - 10.—
» 4 of meer hunner kinderen . . . . . . - 12.—

Bij genoegzame deelneming, zullen de lessen met Januarij 1861 een aanvang nemen.

Tot het inschrijven van Leerlingen en het bekomen van Reglementen en nadere inlichtingen gelieve men zich te vervoegen bij een der leden van de Commissie.

Dr. C. TER LAAG.
VAN DE PAVORD SMITS.
LEYDEN, 4 December 1860. J. H. EICHMAN.
Dr. C. A. X. G. F. SICHERER.
B. M. DRAYER.

Men vraagt tegen 1 Februarij aanstaande op een Dorp nabij Leyden a/d Rijn, eene bekwame **Dienstbode**. Adres Letter F., *franco* brieven bij den Boekhandelaar A. A. BENSINK, Breedestraat.

ATTENTIE.

Bij dezen nemen de Ondergeteekenden de vrijheid, aan hunne geachte Begunstigers bekend te maken, dat zij van heden af een **DEPOT** hebben van echt **Linnen**, **Handdoeken**, **Tafelgoed**, **Theedoekjes**, **fijn Damast** enz., uit de Fabriek van den Heer B. F. P. SPOOR, te *Eindhoven*, provincie Noordbrabant. Bestellingen worden op de monsters aangenomen, en alsdan gezegde goederen regtstreeks door genoemden Fabrikant *franco* afgezonden.

Ons bij dezen minzaam aanbevelende, noemen wij ons

GEZs. BROEKHOFF, Kort-Rapenburg.

Bij publieke opveiling gehouden te *Leiden* den 15den December 1860, is de WINDKORENMOLEN *de Stier* met het WOONHUIS, aan den Vestwal bij de Heerenpoort te *Leiden*, in bod gesteld op . . . . *f* 3000.— terwijl de afslag zal plaats hebben op Zaturdag den 22sten December 1860, des avonds ten 7 ure.

Verhoogingen worden aangenomen en inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leiden*.

OPENBARE VERHURING,

voor den tijd van *tien* jaren, te *Hillegom*, in het Logement: *het Wapen van Friesland*, op Vrijdag den 28sten December 1860, des morgens *tien* ure, ten overstaan van den aldaar residerende Notaris A. C. MUYSKEN, van:

1o. De BOUWMANSWONING genaamd: ***WEL-GELEGEN***, met de daarbij behoorende Landerijen, ter grootte van 34 bunders, 50 roeden, 50 ellen WEI- OF HOOILAND.

En 2o. De BOUWMANSWONING genaamd: ***DUINHOF***, met de daarbij behoorende Landerijen, groot 16 bunders, 75 roeden, 34 ellen.

Alles gelegen in den Elsbroeker Polder te *Hillegom*.

De Landerijen zullen kunnen worden aanvaard dadelijk na de gunning; de Woningen met 1o Mei 1861.

Nadere inlichtingen zijn inmiddels te bekomen bij C. HARTGERINK, alsmede ten Kantore van den Notaris bovengenoemd, te *Hillegom*, alwaar de voorwaarden zullen ter lezing liggen *acht* dagen vóór de verhuring.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN zijn van meening, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het openbaar **aan te besteden:**

Het omdelven van den grond, en het planten van IJpen en Linden Boomen binnen en buiten de Stad.

In twee percelen.

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Gemeente, op *Donderdag den* 20sten *December* 1860, des middags ten 12 ure.

Zullende de Bestekken van heden af, dagelijks (uitgezonderd des Zondags) ter Rekenkamer dezer Gemeente ter lezing liggen, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *een* ure; alsmede aan de Stads-Timmerwerf, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *vier* ure; zullende door den Stads Architect de verlangde ophelderingen en aanwijzingen worden gegeven.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 17 December.

Tarwe, nieuwe goede en puike van *f* 10.50 tot *f* 11.25; mindere van *f* 9.25 tot *f* 10.25. Rogge: *f* 6.00 à *f* 6.90. Gerst: Winter *f* 6.00 à *f* 6.80, dito Zomer *f* 5.60 à *f* 6.30.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 13.40, Pruissische. Rogge *f* 7.80.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, MAANDAG 17 December.

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gehl.
NEDERLAND.				
W. Schuld . . .	2½	63	63 9/16	63¼
Dito	3	75 3/8	75 7/8	75 7/8
Dito	4	98 5/8	98 11/16	98 5/8
Amort. Synd.	3½	92	—	—
Handelm. . . .	4½	—	—	—
O. I. Leening	4	96 1/8	—	—
Aand. H. Spw.	4½	—	—	—
Dito Rijn-Spw.	4½	—	—	—
BELGIË.				
Cert. *Rothsch.*	2½	—	—	—
SPANJE.				
Obligatiën . . .	1 3/8	41 3/8	41 9/16	41 7/16
Dito Buitenl. .	3	49 5/8	—	—
Dito Binnenl.	3	48 1/4	48 3/8	48 3/8
Bew. Coupons.		6 3/16	6 5/16	6¼
PORTUGAL.				
Oblig.	3	45 3/8	45 13/16	—
Dito 1856/59	3	44 9/16	44 3/8	44 5/8
RUSLAND.				
Obl. *Hope & Co.*	5	102 1/4	—	—
Dito 1828/29	5	101 1/4	—	—
Cert. 1831/33	5	—	—	—
Dito 1840 . . .	4	75 5/8	75 15/16	—
Dito *Stieglitz*	4	76	—	—
Dito Nieuwe . .	4	—	—	—
Dito 6e Serie .	5	86 7/8	—	—
» 1855, 6e Ser.	5	95 3/8	95½	95 3/8

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gehl.
Dito 1859 . . .	5	66 11/16	66½	66½
Inschr. in Ass.	6	—	—	—
Cert. van dito	6	—	—	—
Spoorw. volgef.		206¼	207	206½
POLEN.				
Aand. 1835 . .	*f*	165¼	—	—
Dito Oblig. . .	4	77¼	77¼	77 11/16
PRUISSEN.				
Oblig. 1859 . .	5	103 7/8	—	—
Aand. 1854 . .	3½	209	—	—
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll*	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall. . .	5	43 7/8	44 1/16	43 15/16
Dito zilv. nat.	5	50 5/8	51	50 7/8
Dito bet. Amst.	5	65½	65¼	—
Dito 1847/52	2½	23 7/8	24	23 7/8
BRAZILIË.				
Geldl. 1843 . .	5	96¼	—	—
PERU.				
Geldl. 1824 . .	4½	—	—	—
VENEZUELA.				
Oblig.	3	18 7/8	19	19
GRENADA.				
Oblig.	4	18 9/16	19½	18¾
MEXICO.				
Oblig. 1851 . .	3	19 7/8	—	—

Slotkoersen, heden 18 December.

(per Telegraaf.)

Ned. W. Schuld . . .	2½ pCt.		63 1/16	RUSLAND, bij *Hope & Co.*	5 pCt.		102 1/16
Dito	3	»	—	Dito bij *Stieglitz & Co.*	4	»	—
Dito	4	»	98 11/16	Dito Certif. 6e Serie .	5	»	95½
Handelm.	4½	»	—	Dito Spoorweg volgef.			205½
SPANJE, Oblig.	1 3/8	»	41 3/8	OOSTENRIJK, Metalliek	5	»	43 15/16
Dito Binnenl.	3	»	48 3/8	Dito 1847/1852 . . .	2½	»	23 13/16
Dito Buitenl.	3	»	49 7/8	Dito betaalb. te Amst.	5	»	65½
PORTUGAL, te L. . . .	3	»	45 13/16	Dito Zilv. Nat.	5	»	50 7/8
Dito Oblig. 1856/59 .	3	»	44 11/16	MEXICO, Oblig. te L.	3	»	19 13/16

Spanje, Amort. Schuld 23½.

Londen, Consols 93⅛. **Parijs**, Fr. Rente 68.85. **Weenen**, Metall. 5 pCt. 64.50. Id. Nat. 76.80. Wissel Londen 140.10.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. DRABBE.